

RELAȚII UMANE ȘI COMUNICARE

Opțional integrat

(clasa a XI-a, 1 oră/săpt.)

Profesor: Barbu Anca Maria

Liceul Pedagogic „Matei Basarab” Slobozia

ARGUMENT

Studiul opționalului „Relații umane și comunicare” are ca scop modelarea unei personalități armonioase, autonome, creative, integrată optim în sistemul socio-cultural.

„Relații umane și comunicare” reprezintă studiul felului în care gândurile, sentimentele și comportamentele indivizilor sunt influențate de prezența reală sau imaginară a altora. Acest opțional studiază conduita umană în condițiile influenței diferitelor contexte sociale.

Studiul opționalului „Relații umane și comunicare” dezvoltă gândirea critică și capacitatea de inserție socială, ajutându-l pe elev să-și explice o serie de fenomene cum ar fi succesul sau eșecul, adaptarea sau inadaptația, acceptarea sau respingerea apelând la noțiuni cheie ale psihologiei și sociologiei: reprezentări sociale, interacțiuni sociale, relații interpersonale.

Competențe specifice

- 1.1. Familiarizarea cu conceptele fundamentale ale opționalului;
 - 1.2. Identificarea unor corelații interdisciplinare în abordarea problematicii „Relațiilor umane și comunicării”;
 - 1.3. Analiza unor curente contemporane în sfera psihologiei sociale.
-
- 2.1. Utilizarea unor instrumente specifice psihologiei pentru caracterizarea reprezentărilor sociale;
 - 2.2. Explicarea procesului de construire și transformare a reprezentărilor sociale;
 - 2.3. Recunoașterea unor tipuri de reprezentări sociale în situații date
-
- 3.1. Analiza construirii câmpului psihosocial al instituției școlare;
 - 3.2. Recunoașterea diferențelor individuale în stabilirea relațiilor sociale
-
- 4.1. Analiza comportamentului psihosocial al liderilor;
 - 4.2. Aplicarea unor modalități de investigare specifice psihologiei și sociologiei în cunoașterea grupurilor;
 - 4.3. Explicarea eficienței comunicării prin prisma interacțiunilor sociale;
 - 4.4. Proiectarea unor conduite psihosociale adecvate cerințelor unei situații date.

Competențe specifice	Unități de conținut
<p>1.1. Familiarizarea cu conceptele fundamentale ale opționalului;</p> <p>1.2. Identificarea unor corelații interdisciplinare în abordarea problematicii „Relațiilor umane și comunicării”;</p> <p>1.3. Analiza unor curente contemporane în sfera psihologiei sociale.</p>	<p>Delimitări conceptuale</p> <p>Relații umane</p> <p>Comunicare</p> <p>Psihologia socială – o disciplină ofensivă</p> <p>Psihologia socială – la intersecția psihologiei cu sociologia</p> <p>Psihologia socială școlară</p>
<p>2.1. Utilizarea unor instrumente specifice psihologiei pentru caracterizarea reprezentărilor sociale;</p> <p>2.2. Explicarea procesului de construire și transformare a reprezentărilor sociale;</p> <p>2.3. Recunoașterea unor tipuri de reprezentări sociale în situații date</p>	<p>Reprezentările sociale</p> <p>Definiție, caracteristici, funcții ale reprezentărilor sociale</p> <p>Organizarea internă a reprezentărilor sociale</p> <p>Ancorarea în social și articularea la context</p> <p>Transformarea reprezentărilor sociale</p> <p>Reprezentările sociale ale inteligenței</p>
<p>3.1. Analiza construirii câmpului psihosocial al instituției școlare;</p>	<p>Comunicarea în câmpul social</p> <p>Comunicarea – temă implicit -</p>

<p>3.2. Recunoașterea diferențelor individuale în stabilirea relațiilor sociale</p>	<p>explicită a psihologiei sociale</p> <p>Implicații psihologice ale comunicării</p> <p>Particularități ale comunicării didactice</p> <p>Taxonomia feedback-ului în comunicarea didactică</p>
<p>4.1. Analiza comportamentului psihosocial al liderilor;</p> <p>4.2. Aplicarea unor modalități de investigare specifice psihologiei sociale în cunoașterea grupurilor;</p> <p>4.3. Explicarea eficienței comunicării prin prisma interacțiunilor sociale;</p> <p>4.4. Proiectarea unor conduite psihosociale adecvate cerințelor unei situații date.</p>	<p>Relațiile interpersonale</p> <p>Procesele de afinități</p> <p>Caracteristici ale relațiilor interpersonale</p> <p>Clasa ca grup social</p>

Unități de conținut

1. Delimitări conceptuale

1.1. Relații umane

1.2. Comunicare

1.3. Psihologia socială – o disciplină ofensivă

1.4. Psihologia socială – la intersecția psihologiei cu sociologia

1.5. Psihologia socială școlară

2. Reprezentările sociale

2.1. Definiție, caracteristici, funcții ale reprezentărilor sociale

2.2. Organizarea internă a reprezentărilor sociale

2.3. Ancorarea în social și articularea la context

2.4. Transformarea reprezentărilor sociale

2.5. Reprezentările sociale ale inteligenței

3. Comunicarea în câmpul social

3.1. Comunicarea – temă implicit - explicită a psihologiei sociale

3.2. Implicații psihologice ale comunicării

3.3. Particularități ale comunicării didactice

3.4. Taxonomia feedback-ului în comunicarea didactică

4. Relațiile interpersonale

4.1. Procesele de afinități

4.2. Caracteristici ale relațiilor interpersonale

4.3. Clasa ca grup social

Valori și atitudini

- Echilibrul personal
- Integrarea activă în societate
- Relaționarea pozitivă cu ceilalți
- Acceptarea diferențelor interindividuale
- Valorificarea optimă și creativă a propriului potențial
- Conturarea unei concepții sănătoase despre lume și viață

Sugestii metodologice

- Utilizarea unor metode active: învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin cooperare, munca în echipă, simularea, jocul de rol;
- Realizarea unor observații, studiul de caz, elaborarea de proiecte și portofolii, individual și în grupuri de lucru;
- Crearea de situații problemă în contextul cărora elevii să participe la exerciții de cunoaștere și autocunoaștere, de ameliorare a propriilor trăsături de personalitate și a relațiilor cu ceilalți;
- Aplicarea unor instrumente psihologice (cu o complexitate gradată) în scopul investigării psihologice, a prelucrării și interpretării datelor obținute;

- Operarea cu diferite alterantive explicative în interpretarea unor fapte, fenomene, procese ale psihologiei sociale;
- Exersarea empatiei în analiza fenomenelor psiho-sociale.

Modalități de evaluare

- proiectul
- portofoliul

Bibliografie

1. Allport, G., 1981, Structura și dezvoltarea personalității, E.D.P. București
2. Ausndel, D., Robinson, F., 1981, Învățarea în școală, E.D.P. București
3. Binet, A., 1975, Ideile moderne despre copii, E.D.P. București
4. Bîrliba, M.C., 1987, Paradigmele comunicării, E.D.P. București
5. Chircev, A. Pavelcu, V., 1967, Psihologie pedagogică, E.D.P. București
6. Cosmovici, A., 1996, Psihologie generală, Polirom, Iași
7. Crețu, C., 1994, Succesul și insuccesul școlar, Spiru Haret, Iași
8. Crețu, C., 1995, Politica promovării talentelor, Ed. Cronica, Iași
9. Faure, E., 1974, A învăța să fii, E.D.P. București
10. Golu, M., 1993, Dinamica personalității, Ed. Geneza, București
11. Iacob, L., Cosmovici, A., Psihologie școlară, Polirom, Iași
12. Leroy, G., 1974, Dialogul în educație, E.D.P. București
13. Necualu, A., 1983, A fi elev, Ed. Albatros, București
14. Neculau, A., 1992, Reprezentările sociale – o nouă carieră, „Analele Științifice ale Universității <<Al. I. Cuza>>”, Iași, 1
15. Neculau, A., 1995, Reprezentările scoiale, Ed. Științifică și tehnică, București
16. Neculau, A., 1995, Psihologia câmpului social: reprezentările sociale, Societatea de Știință și Tehnică, București
17. Neculau, A., 1996, Psihologie socială, Polirom, Iași

18. Nicola, I., 1980, Dirigintele și sintalitatea colectivului de elevi, E.D.P. București
19. Păun, E., 1982, Sociopedagogie școlară, E.D.P. București
20. Radu, I., 1974, Psihologie școlară, Ed. Științifică, București
21. Zlate, M., 1972, Psihologia socială a grupurilor școlare, Ed. Politică, București